

Igazgatási ismeretek

Büntetés-végrehajtási szervező

Szerkesztette:

Jakulyákné Dr. Csende Zsuzsanna bv. főhadnagy
Horváth Imre Gábor c. bv. alezredes

2021. június 01.

Tartalom

1. A büntetés-végrehajtási igazgatás.....	3
2. A büntetés-végrehajtás fogvatartotti nyilvántartási rendszere, elemei.....	5
3. A befogadási eljárás szabályai.....	7
4. A letartóztatás szabályai.....	14
5. A foganatba vétel általános szabályai.....	20
6. Kérelmek, panaszok eljárási szabályai.....	24
7. Szállítás, előállítás szervezésével összefüggő szabályok.....	27
8. A szabadítási eljárás szabályai.....	30
9. A szabadságvesztés félbeszakítása.....	33
10. A külföldi fogvatartottakra vonatkozó szabályok.....	36
Külföldi fogvatartottak kapcsolattartására vonatkozó speciális szabályok.....	36

1. A büntetés-végrehajtási igazgatás

Az igazgatás szó jelentése „a munka, mellyel valamilyen hivatalt vagy szervezetet irányítunk”.

A büntetés-végrehajtás komplex tevékenysége sem nélkülözheti az irányítást, mely esetünkben adatkezelő, rendező és szakterületi működést jelent. E szakterület nélkül nem működhet egy bv. intézet sem, tevékenységének fő célja a fogvatartás törvényességének betartása.

Elnevezése az idők során az igazgatásról büntetteseket nyilvántartó osztályra, majd a jelenleg használatos bűnügyi nyilvántartóra változott.

Az igazságszolgáltatás rendszerében e feladatok túlnyomó része más hatóság döntésein, rendelkezésein alapszik.

E tantárgy keretében az igazgatás és a bűnügyi nyilvántartás kifejezéssel jelölve ugyanazt a szakterületet és feladatokat értjük.

A nyilvántartó csoport/osztály feladata:

- a fogva tartottak befogadása,
- a tv.-ben meghatározott adatainak nyilvántartása,
- előállításuk és szállításuk szervezése,
- kézbesítés,
- a fogvatartás első és utolsó napjának a megállapítása,
- a szabadítás előkészítésében történő részvétel,
- a reintegrációs és egyéb feladatokkal kapcsolatos kapcsolattartás más szakterületekkel, bv. szervekkel, társszervekkel, valamint
- adatszolgáltatás a vezetett nyilvántartásból az arra jogosultak részére.

Főbb szabályok:

- Magyarország Alaptörvénye
- a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény
- a szabálysértésről szóló 2012. évi II. törvény
- a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény
- a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény
- a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. tv.
- 8/2014. (XII. 12.) IM rendelet a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartott elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak egészségügyi ellátásáról
- 9/2014. (XII. 12.) IM rendelet a szabadságvesztés és az elzárás kezdő és utolsó napjának megállapításáról.
- 13/2014. (XII. 16.) IM rendelet a kényszergyógykezelés és az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtásáról, valamint az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet feladatairól

- 15/2014. (XII. 17.) IM rendelet a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartott elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak letétjének kezeléséről és a birtokukban lévő külföldi fizetőeszközzel kapcsolatos eljárásról.
- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól.
- 9/2018. (XII. 13.) IM rendelet a fogvatartott személy esetében a büntetőeljárás lefolytatása során, továbbá a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról.
- 57/2014. (XII. 5.) BM. rendelet a szabálysértési elzárás végrehajtásának részletes szabályairól
- 15/2018. (VI.7.) BM rendelet a büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott érintett Védelmi Program keretében biztosított védelmének részletes szabályairól
- 16/2018. (VI.7.) BM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, a rendbíróság helyébe lépő elzárás, a letartóztatás és a szabálysértési elzárás végrehajtását foganatosító büntetés-végrehajtási intézetek kijelölésének szabályairól
- 46/2020. (IX.14.) BVOP utasítás a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának megkezdésére történő felhívással kapcsolatos feladatokról
- 24/2021. (V. 6.) BVOP utasítás a fogvatartottak nyilvántartására és egyes ügyeinek intézésére vonatkozó eljárásról
- 3/2021. (I.7.) BVOP utasítás a fogvatartottak szállításának végrehajtásáról
- 21/2020. (VI.11.) BVOP utasítás a fogvatartottak ellátásának és elhelyezésének szabályairól
- 65/2020. (XII.12.) BVOP utasítás a szabadságvesztés, az elzárás, a rendbíróság helyébe lépő elzárás, a letartóztatás és a szabálysértési elzárás végrehajtását foganatosító büntetés-végrehajtási intézetek kijelölésének szabályairól szóló 16/2018. (VI. 7.) BM rendelet végrehajtásáról
- 3/2019. (III. 20.) BVOP utasítása a büntetés-végrehajtási szervek Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzatáról
- 7/2020. (III.5.) BVOP utasítás a fogvatartottak elterelés szolgáltatásban való részvételéről
- 8/2020. (III.25.) BVOP utasítás a Befogadási és Fogvatartási Bizottság működéséről
- 16/2020. (V.29) BVOP utasítás a fogvatartotti többletinformáció adatmező vezetéséről

Alapfogalmak:

Fogvatartott, aki a szabadságelvonással járó büntetést, intézkedést, büntetőeljárású kényszerintézkedést és az elzárást büntetés-végrehajtási szervnél tölti.

Elítélt, aki a szabadságelvonással járó büntetést büntetés-végrehajtási szervnél tölti.

Egyéb jogcímen fogvatartott a kényszergyógykezelést, a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy, a rendbíróság helyébe lépő elzárásra kötelezett személy és a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető.

Büntetés-végrehajtási ügy a bíróságnak, a végrehajtásért felelős szervnek és az adott ügyben döntési jogkörrel rendelkező személynek a fogvatartást érintő eljárása.

Végrehajtásért felelős szerv: a büntetés-végrehajtási szervezet, a javítóintézet és a pártfogó felügyelői szolgálat.

2. A büntetés-végrehajtás fogvatartotti nyilvántartási rendszere, elemei

A forgalmi napló és a nyilvántartási szám

A bv. intézet egyidejűleg a fogvatartottak befogadásáról növedék, a fogvatartottak távozásáról fogyatéki forgalmi naplót vezet.

Az intézet parancsnoka határozza meg, hogy a megőrzésre befogadottokról kell-e külön forgalmi naplót vezetni.

A forgalmi napló folyamatos vezetése kötelező minden esetben, ha a változás az intézetben elhelyezett fogvatartottak létszámát befolyásolja.

Ilyen változás különösen:

- megőrzésre, ideiglenes vagy végleges befogadása (növedék forgalmi napló);
- szabadítása, szökése, engedély nélküli eltávozása, végleg átszállítása, más hatóság (rendőrségi fogda; katonai bv. intézet; javítóintézet) részére történő átadása, büntetés-félbeszakításra bocsátása, távollétének jogellenessé válása, halála (fogyatéki forgalmi napló).

Forgalmi naplót akkor kell megnyitni, ha a korábban megnyitott növedék napló betelt.

A növedék és fogyatéki naplót egy időben kell megnyitni. A naplók megnyitása előtt meg kell állapítani az intézet állományi létszámát.

A nyilvántartási szám: a befogadó bv. intézet szerinti egyedi sorszám, melyet a befogadás sorrendjében a növedék naplóba kell rögzíteni. E sorszámot a FANY rendszer a befogadáskor generálja.

A büntetés-végrehajtás fogvatartotti nyilvántartási rendszere

A fogvatartottról a bv. intézet helyi, az országos parancsnokság központi nyilvántartást vezet.

Helyi nyilvántartás: a fogvatartottról a bv. intézetben vezetett - aktuális és archív - nyilvántartás;

Archív nyilvántartás: azokat az adatokat tartalmazza, amelyek a változások folytán nem részei az aktuális nyilvántartásnak, valamint a korábbi alapiratokat;

A nyilvántartás több részre tagozódik, úgymint:

- bűnügyi vagy igazgatási nyilvántartás
- nevelési nyilvántartás
- biztonsági nyilvántartás
- egészségügyi nyilvántartás
- munkáltatási nyilvántartás
- anyagi és pénzügyi nyilvántartás

Valamennyi nyilvántartás alapját a bűnügyi nyilvántartás képezi, mely a fogva tartott befogadásakor (intézetbe kerülésekor) készül, és folyamatosan vezetve van mindaddig, amíg a

fogva tartott a büntetés-végrehajtási intézetben tartózkodik, illetve onnan végleg el nem bocsátják. A nyilvántartásba vétel számítógépen történik az úgynevezett elektornikus nyilvántartási rendszerben.

Központi nyilvántartás: a fogvatartotról a BVOP-n vezetett - aktuális és archív – nyilvántartás. (Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Központi Szállítási és Nyilvántartási Főosztály, továbbiakban: BVOP KSZNYFO)

A központi nyilvántartás az intézeti nyilvántartások adatbázisából áll össze. A központi nyilvántartás részére az adatállomány műholdon keresztül kerül továbbításra. A központi adatállományban javítást, módosítást, adatbevitelt eszközölni nem lehet, ezeket csak az intézetekben lehet elvégezni. A Központi Szállítási és Nyilvántartási Főosztály fő feladata az adatszolgáltatás, a heti rendszerességgel végrehajtott központosított szállítások központi szervezése és irányítása, statisztikák készítése és a fogva tartottak kérelmeinek ügyintézése.

3. A befogadási eljárás szabályai

Intézkedés a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére

A szabadságvesztés végrehajtása iránt azonnal intézkedni kell, ha:

- a szabadságvesztést kiszabó határozat jogerőre emelkedésekor a terhelt akár az adott ügyben, akár más ügyben előzetes fogvatartásban van,
- a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának azonnali foganatba vételét rendelte el.

A szabadságvesztés végrehajtásának a megkezdésére az elítéltet a BVOP - KSZNYFO hívja fel. A KSZNYFO az elítéltet soron kívül hívja fel a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére, ha:

- a kiszabott szabadságvesztés ötévi vagy azt meghaladó tartamú,
- az elítélt többszörös visszaeső.

A felhívást olyan időpontban kell kiadni, hogy azt az elítélt a jelentkezési kötelezettség napja előtt legalább tizenöt nappal megkapja. A felhívást úgy kell kiadni, hogy a szabadságvesztés végrehajtását az elítélt legkésőbb a szabadságvesztés végrehajthatóságának a megállapítását követő három hónapon belül megkezdje. Ha az elítélt a szabályszerűen kézbesített felhívás ellenére nem jelent meg a bv. intézetnél, a BVOP-KSZNYFO haladéktalanul intézkedik az elítélt elővezetése iránt. Ha az elővezetés nem járt eredménnyel, kezdeményezi az első fokon eljáró bíróság székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónál az elítélttel szemben elfogatóparancs kibocsátását. Az elítéltet a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből ki kell zárni, ha a határozott ideig tartó szabadságvesztés letöltését önhibájából határidőben nem kezdte meg.

Felhívásra jelentkező elítélt útbaindítása

Ha az elítélt nem a számára kijelölt bv. intézetben jelentkezik, az érintett bv. intézet az elítéltet útba indíthatja a végrehajtásra kijelölt bv. intézetbe. Amennyiben az útba indítás feltételei fennállnak, a nyilvántartási szakterület rövid úton, dokumentált módon intézkedést kér a KSZNYFO részéről, és az elítéltet az általa meghatározott bv. intézetbe irányítja. A bv. intézet zárt borítékban átadja az elítéltnek a végrehajtásra kijelölt bv. intézetnek szóló – a befogadáshoz szükséges – iratokat és írásban tájékoztatja az elítéltet a jelentkezési kötelezettségéről, továbbá a kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményeiről. Az útbaindítást úgy kell elvégezni, hogy az elítélt a végrehajtásra kijelölt bv. intézetbe legkésőbb az útba indítást követő napon megérkezessen.

A nyilvántartási szakterület az útba indításról a fogadó bv. intézetet rövid úton, írásban - dokumentált módon - értesíti. Ha az útba indított elítélt az előírt időben nem jelentkezett, a fogadó bv. intézet erről haladéktalanul értesíti a KSZNYFO-t. A KSZNYFO haladéktalanul, írásban megkeresi a területileg illetékes rendőri szervet az elővezetés iránt, eredménytelen elővezetés esetén pedig az elfogatóparancs kibocsátása iránt. Az útba indított elítélt ügyében kiállított iratokat a befogadásig külön kell kezelni.

A befogadás

A fogvatartottak bv. intézetbe történő befogadását a bűnügyi nyilvántartó befogadósai végzik. Feladataik törvényes ellátása alapozza meg minden más szakterület nyilvántartását. A fogvatartotti adatok az informatikai rendszer adatbázisába kerül felvitelre.

A befogadós elsődleges feladata annak megállapítása, hogy az elítélt befogadható-e vagy sem. Ennek a tevékenységnek a befogadás alapjául szolgáló iratok vizsgálata és a fogvatartott személyazonosságának megállapítása az alapja.

Elítélt befogadása alapjául szolgáló iratok

A bv. intézet az elítéltet:

- a jogerős bírósági ítéletről szóló értesítőlap,
- az elővezetésről szóló rendelkezés,
- az elfogatóparancs,
- a szabadságvesztés letöltésére vonatkozó felhívás,
- a szabadságvesztés ideiglenes foganatba vételére vonatkozó ügyészi vagy bírói rendelkezés, vagy
- az igazságügyért felelős miniszter külföldi bíróság által kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának átvételéről szóló értesítése alapján fogadja be.

Az elítélt személyazonosságának megállapítása

Ha a befogadás során az elítélt személyazonossága iránt kétség merül fel és az a személyazonosító okmánya alapján nem tisztázható, a bv. intézet ellenőrzi, hogy az elítélt arcképmása szerepel-e a bünyügyi nyilvántartási rendszerben, illetőleg ujj- és tenyéryomata szerepel-e a daktiloszkópiai nyilvántartásban.

A bv. intézet megvizsgálja, hogy a befogadás alapjául szolgáló iratok megfelelnek-e a jogszabályok tartalmi és alaki rendelkezéseinek.

Az elítélt személyazonosságának megállapítása a fogvatartás alapjául szolgáló iratok adatainak és az elítélt személyazonosságát igazoló okiratban igazolt, illetve az elítélt által közölt adatoknak az egybevetését, valamint az elítélt képmásának az összehasonlítását jelenti.

A személyazonosságot megállapító okiratok lehetnek:

- személyazonosító igazolvány
- útlevel
- gépjárművezetői engedély
- személyi igazolvány igénylő lap (a bv. intézetnél hozzáférhető)
- külföldi esetében a területileg illetékes idegenrendészeti hatóságtól beszerzett okirat

Amennyiben a befogadási eljárás során megállapításra kerül, hogy a befogadásra váró személy nem rendelkezik személyazonosság megállapítására szolgáló fényképes okmánnal, vagy a személyazonossága kétséges, a bv. intézet köteles arcképelemzési szolgáltatás igénybevételére, mely eredményének megérkezéséig a befogadás ideiglenes.

Amennyiben az útba indítás feltételei fennállnak, a nyilvántartási szakterület rövid úton, dokumentált módon intézkedést kér a KSZNYFO részéről, és az elítéltet az általa meghatározott bv. intézetbe irányítja.

Hajléktalan elítélt befogadásakor az elítélt utolsó bejelentett lakcímét tisztázni kell az IPL rendszerben.

Ha a befogadott személy a befogadás alapjául szolgáló iratokban szereplő személlyel nem azonos, a bv. intézet a befogadásra váró személyt haladéktalanul szabadítja, és erről értesíti:

- az I. fokon eljáró bíróságot (összbüntetés esetén a nje. öb.-t meghozó bíróságot)

- a szabaduló lakóhelye szerint illetékes rendőrkapitányságot
- a bv. bírót
- a bv. ügyészt
- a BVOP-KSZNYFO-t
- BMBNyH-t

A bv. intézet az elítélt személyazonosságának megállapításához adatokat kérhet:

- a rendőrségtől
- más hatóságtól
- más bv. intézettől

Ha ezek nem vezetnek eredményre a bv. intézet a rendőrségtől kérheti a személyazonosság megállapítását.

A személyazonosság megállapítása során fenti eljárás kiterjed a befogadó vagy más bv. intézetben rendelkezésre álló archív iratokkal is.

A bv. intézet az elítélt személyt a KSZNYFO által, illetve a székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bíróság bv. csoportja által átadott szabadságvesztési (Szv.) jegyzék alapján fogadja be.

A nyilvántartási szakterület a felhívásra jelentkezettek, illetve az elővezetési határozat, elfogatóparancs alapján elővezetettek esetében haladéktalanul megkéri a bv. csoporttól a szabadságvesztés jogerős kiszabásáról szóló bírói értesítést, a mellékbüntetésről szóló értesítést, ítéletkiadmányt, kényszergyógyítás esetén az igazságügyi orvosszakértői véleményt, fiatalkorúak esetében a környezettanulmányt, iskolai bizonyítványt.

A nyilvántartási szakterület a felhívás napját követő munkanapon tájékoztatást küld a KSZNYFO, illetve bv. csoport felé, ha a jegyzéken feltüntetett elítélt a felhívásra nem jelent meg, illetve nem volt befogadható.

A befogadás megtagadása

A bv. intézet a befogadást megtagadja, ha:

- a befogadás alapjául szolgáló iratok hiányoznak, vagy
- a befogadásra váró személy a befogadás alapjául szolgáló iratokban megjelölt személlyel nem azonos.

A befogadás megtagadásáról az előállító (átkísérő) szervet, valamint a BVOP-KSZNYFO-t vagy a végrehajtást elrendelő hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.

Ideiglenes befogadás

Az elítéltet ideiglenesen kell befogadni, ha:

- a személyazonossága kétségessé válik,
- a szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó értesítés hiányos vagy kijavításra szorul (intézkedni kell a tisztázására haladéktalanul),
- ha a bv. intézet a szabadságvesztés végrehajtását kizáró ok gyanúját észleli.

A szabadságvesztés végrehajtására kijelölt bv. intézet az oda útba indított elítéltet az értesítőlap megérkezéséig ideiglenesen fogadja be.

Az ideiglenes befogadás az arra okot adó körülmény megszűnéséig, de legfeljebb harminc napig tarthat.

Befogadás megőrzésre

Megőrzésre kell befogadni az elítéltet, ha:

- a bv. intézet illetékességi területén – mint más bv. intézetből jogellenesen távollévőt – a rendőrség elfogta és oda előállította,
- valamely hatósághoz történő előállítás, illetve gyógykezelés céljából vagy egyéb más okból másik bv. intézetbe átszállította,
- az engedélyezett távollét után más bv. intézetben jelentkezik, mint ahonnan elbocsátották.

A megőrzésre befogadott elítéltet a megőrzés okának megszűnését követően a bv. intézetek közötti legközelebbi heti rendszeres szállítással a végrehajtásra kijelölt bv. intézetbe kell szállítani.

A megőrzésre befogadásról - a megőrzésre szállítást kivéve - a nyilvántartási szakterület a legközelebbi munkanapon haladéktalanul, írásban értesíti az anyaintézet nyilvántartási szakterületét és tájékoztatják egymást a fogvatartást érintő fontos adatokról.

Elítéltek befogadása elővezetési határozat és elfogatóparancs alapján

Ha a befogadásra kijelölt bv. intézetben az elítélt önként, határidőben nem jelentkezik, úgy a bv. intézet értesítése alapján a BVOP-KSZNYFO intézkedik az elítélt elővezetése iránt.

Az elővezetés sikertelensége esetén a BVOP-KSZNYFO az elfogatóparancs kibocsátását kezdeményezi az első fokon eljáró bíróság székhelye szerint illetékes bv. bírónál.

A bv. intézet a napszaktól függetlenül köteles befogadni az elővezetett elítéltet és az elfogatóparancs alapján elfogott, és a bv. intézetbe előállított elítéltet.

Ha a bv. intézet elfogatóparancs alapján fogadja be az elítéltet, a kísérést végző személytől való átvétel előtt megvizsgálja, szerepel-e az elítélt az Szv. jegyzéken, továbbá tartalmazza-e a rendőri jelentés a következőket:

- a) az elítélt személyi adatait,
- b) az elfogatóparancs kibocsátó bíróság megnevezését, az elfogatóparancs számát,
- c) a BMBNYH közlését arról, hogy az elfogatóparancs hatályban van, a közlő személy nevét, a közlés időpontját.

Ha hivatali időn kívül az illetékes bv. intézetek az Szv. jegyzéken szereplő adatokat egyeztetnek az elítélt befogadhatósága és a fogvatartást megalapozó iratok beszerzése végett, mindkét bv. intézetnek feljegyzést kell készíteni.

A befogadással kapcsolatos különös intézkedések

Az elítéltet a közösségbe helyezés előtt egészségügyi szempontból meg kell vizsgálni. Ha az elítéltet a befogadásakor külsérelmi nyomot észlelnek, vagy a rendőrségi fogdából vagy a javítóintézetből átkísért elítélt azt állítja, hogy bántalmazták az orvosi vizsgálatot haladéktalanul el kell végezni, valamint jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyv egy-egy példányát az átkísérést végrehajtó szervnek és a törvényességi felügyeletet ellátó ügyésznek meg kell küldeni, amelyhez a látlelet másolatát mellékelni kell.

Ha az elítélt a bv. intézetbe magával hozza felügyelet nélkül maradó kiskorú gyermekét, a gyermeknek a gyermek- és ifjúságvédelmi intézménybe történő elhelyezése érdekében a bv. intézet haladéktalanul intézkedik.

Ha az elítélt lakása vagy más vagyontárgya őrizetlenül maradt, a bv. intézet erről a lakás fekvése, illetve a vagyontárgy feltalálási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét, vagy az elítélt által meghatározott személyt értesíti.

Az elítéltnak a befogadásakor írásban nyilatkoznia kell arról, hogy rendelkezik-e rendszeres jövedelemmel és annak folyósítását hová kéri. (bv. intézetbe, általa meghatározott személynek)

A nyilvántartási szakterület az elítéltet tájékoztatja a szabadságvesztés foganatba vételével kapcsolatban a fogvatartási adataikról és az azokban bekövetkezett változásokról. (ítélet adatai, a szabadságvesztés tartama, végrehajtási fokozata, kezdő és utolsó napja, a feltételes szabadságra bocsátás esedékességének napja, a jogorvoslati jogairól).

A befogadást végrehajtó egyéb befogadáskor végzett tevékenységei

A befogadás alkalmával az iratok egyeztetésén és az elítélt személyazonosságának megállapításán kívül a befogadást végrehajtónak egyéb feladatai is vannak.

A befogadás alkalmával az elítéltet ki kell kérdezni arról, hogy volt-e már bv. intézetben, ha volt, akkor annak adatairól (hányszor, hol, mikor szabadult utoljára, volt-e letartóztatásban ebből az ítéletből, hogyan szabadult utoljára-külföldre is)

A befogadáskor történő egyeztetésnek ki kell terjedni:

- a befogadott személyi adataira
- a befogadás alapjául szolgáló adatokra, különösen az ítéletébe beszámítandó időkre (őrizet, előzetes fogvatartás, bünyügyi felügyelet) és a végrehajthatóságra vonatkozó adatokra (kegyelem, halasztás)
- fontos egészségügyi adataira (fertőző betegség, cukros, szívbeteg, gyógyszerszedési szokások)
- egy körülményeket befolyásoló adatok (vallás, egyéb képzettség, dohányzási szokások)

A befogadás során ujj- és tenyérnyomatot kell venni, fényképet kell készíteni. E feladatokat nem minden intézetben a befogadást végrehajtó végzi.

A letételezése során le kell venni pénz-, okmány- és értékletéiteit, valamint a tiltott tárgyakat, illetőleg a nála tartható tárgyak többleteit és azon tárgyakat, melyeket ő a letétjébe szeretne helyezni. A letételezéskor érték- és letéti szelvényt állít ki, melynek szabályait a fogvatartottak letételezésének és egyéb pénzügyi rendelkezések végrehajtásának eljárási szabályozásáról szóló 2/2021. (I.7.) BVOP utasítás tartalmazza.

A hivatali időben történő befogadási eljárás során az intézet parancsnoka (továbbiakban: parancsnok) által megbízott személy (továbbiakban: befogadó) végzi a fogvatartott birtokában lévő pénz, érték, okmány és egyéb tárgy átvételét és letételezését. Nem hajthat végre befogadást, akinek feladata a pénz, értéktárgy, okmány és egyéb letéti tárgy kezelése, megőrzése.

A hivatali időn kívül történő befogadás esetén a fogvatartott birtokában lévő pénzt, értéket, okmányt és egyéb letéti tárgyat - megőrzésre - a következő munkanap megkezdéséig a parancsnok által megbízott szolgálatban levő biztonsági tiszt, biztonsági felügyelő vagy körlet-főfelügyelő veszi át. Az átvételt nyomtatványon kell rögzíteni. A szolgálat átadásakor átadás-átvétel tárgyát képezi a kitöltött nyomtatvány, az átvett pénz, érték, okmány és egyéb letéti tárgy, melyek ellenőrzését minden átadás-átvételkor végre kell hajtani. Az átvett pénzt, értéket, okmányt és egyéb letéti tárgyat a következő munkanapon a biztonsági tiszt, biztonsági felügyelő vagy a körlet-főfelügyelő letételezés céljából a befogadónak adja át.

A befogadási eljárás során a bv. intézet igazolás ellenében átveszi a fogvatartottnál nem tartható tárgyakat, valamint azokat a tárgyakat, amelyeknek a letétbe helyezését a fogvatartott kéri, majd azt az illetékes a fogvatartott letétjébe helyezi.

Befogadás európai vagy nemzetközi elfogatóparancs alapján

A magyar bíróság által elítélt és európai vagy nemzetközi elfogatóparancs alapján, a külföldön elfogott személyt a bv. intézet napszaktól függetlenül köteles befogadni. Szükség esetén a szabadságvesztés végrehajthatóságának megállapítása érdekében a bv. intézet a BVOP-n keresztül megkeresi az igazságügyért felelős minisztert.

Befogadás külföldi bíróság által kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának átvétele esetén

A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény, valamint az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény alapján a külföldi bíróság által kiszabott szabadságvesztés végrehajtására átvett elítéltet a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet fogadja be.

Értesítés befogadásról

A bv. intézet az elítélt befogadásáról – a várható szabadulás időpontjának közlésével – tíz napon belül értesíti

- az elítélt lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes rendőrkapitányságot
- az első fokú ügydöntő határozatot hozó bíróságot
- gondnokság alá helyezett elítélt esetében a gondnokot.
- ha a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedést rendelt el, akkor a bv. intézet a befogadásról három napon belül az intézkedés előírásainak megtartását ellenőrző rendőrkapitányságot is értesíti, amennyiben az nem azonos a lakóhelye szerinti rendőrkapitánysággal.

A Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek volt hivatásos (szerződéses) állományú tagjának szolgálati igazolványát a kiállító szervnek kell megküldeni.

A fiatalkorú befogadásáról három napon belül értesíteni kell:

- a lakóhelye szerint illetékes gyámhatóságot,
- a fiatalkorú szülőjét vagy más törvényes képviselőjét, gyámság esetén a gyámot,
- nevelésbe vett fiatalkorú esetén az illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálatot
- továbbá ha a bv. intézetnek tudomása van arról, hogy a fiatalkorúval szemben közérdekű munka vagy pártfogó felügyelet végrehajtása van folyamatban, a fiatalkorú lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt.

A fiatalkorú szabadításáról is ugyanezen hatóságokat kell értesíteni.

A befodáskor elkészített bv. iratanyag

A fogvatartottak befogadását megelőzően a befogadós előkészíti a befogadáshoz szükséges nyomtatványokat.

Ezek a következők:

- iratborító
- iratborító betétlap
- egészségügyi anyag
- betétlap egészségügyi anyaghoz
- személyi lap (nevelési anyag)
- mutató karton (2 egyes intézetekben 3 db)anya

A BVOP KSZNYFO 2017. március 30-án jóváhagyott (30500-7/13732-1/2017. számú) körlevele az egységes bv. iratanyag rendezési gyakorlat kialakítása érdekében került kiadásra.

E körlevél szerint a bv. iratanyagokat az alábbiak szerint kell összeállítani:

1. Az anyag legelső irata az aktuális nyilvántartási lap
2. Ez alatt az aktuálisan töltött ítélet anyaga kerüljön (bírói értesítés, I-II, fokú ítéltkiadmány, mellékbüntetési lap, ítélethez tartozó különböző előterjesztések és végzések, ítélethez tartozó értesítések, egyéb iratok)
3. Következő a sorszám szerint következő ítélet anyaga (ha van ilyen)
4. Az összbüntetés iratanyagát az alapítéletek anyagai képezzék azok minden iratával együtt
5. Előzetes fogvatartásra vonatkozó iratanyagok, rendelvények (ügyési, bírói), értesítők (elrendelő meghosszabbító, megszüntető), egyéb iratok (levelezések)
6. Ez után legyen elhelyezve a Pbh. és közérdekű munka, valamint a büntetőjogi elzárás anyagai külön-külön iratanyagban a végrehajtások szerinti sorrendben
7. Szabálysértési elzárások anyagai a végrehajtási sorrendjében
8. Egyéb bv. ügyekre vonatkozó iratok (EVSZ, reintegrációs őrizet, kártalanítás)
9. Idézések
10. Szolgálati jegyek
11. Új büntetőügyekkel kapcsolatos iratok (véleményem szerint ezt az anyag elejébe figyelmet felkeltve helyezzük el)
12. fentiekbe be nem sorolható anyagok (igazolások kérése fogvatartásról, egyéb kérelmek)
13. befogadás során keletkezett iratok
14. A már nem aktuális nyilvántartó lapok időrendi sorrendben – a felső legyen legkésőbb készített és alul a legrégebben készült (A fogvatartás teljes ideje alatt NEM semmisítünk meg nyilvántartó lapot és minden változás esetén új nyilvántartó lapot kell nyomtatni.)

15.

4. A letartóztatás szabályai

Általános szabályok

A letartóztatás a terhelt személyi szabadságának bírói elvonása a jogerős ügydöntő határozat meghozatala előtt.

A letartóztatás alapvető célja a terhelt jelenlétének a biztosítása, annak megakadályozása, hogy a terhelt kivonja magát az eljárás alól. A letartóztatás elrendelésére kizárólag bíróság jogosult.

A letartóztatást büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani.

Az ügyészség rendelkezése alapján a letartóztatást rendőrségi fogdában kell végrehajtani, ha az eljárási cselekmények elvégzése ezt indokoltá teszi, ennek tartama legfeljebb összesen hatvan nap lehet.

A bíróságnak, az ügyésznek, illetve a nyomozó hatóságnak arra kell törekednie, hogy az letartóztatás a lehető legrövidebb ideig tartson.

A letartóztatást a vádirat benyújtásáig az ügyész is megszüntetheti.

A letartóztatottak esetében a határidőnaplóban elő kell jegyezni a letartóztatás lejáratát napját.

A nyilvántartási szakterület a letartóztatottakkal kapcsolatos adatokat a fogvatartotti nyilvántartásban történő rögzítéssel közli a BFB-vel.

A letartóztatás végrehajtásának helye

A letartóztatást – a rendelkezési jogkör gyakorlójának vagy jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – a rendelkezési jogkör gyakorlójának székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bv. intézetben kell végrehajtani. Az országos parancsnok erre a célra – kivételesen – más bv. intézetet is kijelölhet.

A fogva tartó intézet haladéktalanul értesíti a rendelkezési jogkör gyakorlóját, ha a letartóztatás végrehajtása alatt annak jogkörébe tartozó döntés szükségességét észleli.

A rendelkezési jogkör gyakorlója a végrehajtás helyéül más bv. intézetet vagy javítóintézetet is megjelölhet.

A letartóztatott befogadása

A letartóztatás elrendeléséről – a vádirat benyújtásáig az ügyész indítványára – a bíróság határoz.

A letartóztatás befogadás alapjául szolgáló iratok:

- őrizetbevételről szóló rendelkezés
- letartóztatást elrendelő, meghosszabbító határozat
- ügyészi rendelvény

Fontos szabály, hogy amennyiben az ügyészi rendelvény hiányzik, a befogadást meg kell tagadni.

A befogadás alapjául szolgáló iratok vizsgálata arra is kiterjed, hogy azok tartalmazzák-e az letartóztatás végrehajtására vonatkozóan az ügyész vagy a bíró rendelkezési jogkörébe tartozó előírásokat.

A letartóztatott hivatali munkaidőben kell befogadni, de a letartóztatott befogadását akkor sem lehet megtagadni, ha

- a bíróság a szabadlábon lévő vádlott letartóztatásáról hivatali időn kívül határozott,
- a bíróság a fiatalkorú letartóztatásáról hivatali időn kívül határozott és azt a bv. intézetben rendelte végrehajtani,
- a letartóztatásnak a rendőrségi fogdában történő elhelyezése szerinti időtartama hivatali időn kívül jár le.

A bv. intézet a befogadaskor ellenőrzi a letartóztatott személyazonosságát. Ha az így lefolytatott ellenőrzés eredményeképpen a személyazonosság kétséges, a bv. intézet erről értesíti a rendelkezési jogkör gyakorlóját.

A bírói értesítő:

Befogadni csak a bíróság által kiállított ügynevezett értesítőlap alapján lehet. Az értesítő egy olyan formanyomtatvány, mely több típusú büntetőeljárás határozat meghozatalára ad lehetőséget egy nyomtatványon belül.

A bírói értesítő alkalmas arra, hogy a bíróság az alábbi határozatokat hozza meg:

- letartóztatás elrendelése
- letartóztatás meghosszabbítása határozott ideig
- letartóztatás meghosszabbítása I. fokú határozatig (érdemleges határozatig)
- nem jogerős ítélet meghozatala
- letartóztatás megszüntetésére (akár nje. ítélet meghozatala mellett).
-

A bírói értesítés főbb tartalmi elemei:

- határozatot hozó bíróság megnevezése
- a letartóztatott személyazonosító adatai
- a letartóztatással kapcsolatos rendelkező rész (elrendelés, hosszabbítás)
- nem jogerős ítélethez tartozó beszámítások (amennyiben van nje. ítélet)
- a rendelkezési jogkör gyakorlójának fogvatartással kapcsolatos rendelkezései (elkülönítés, kapcsolattartás)
- a végrehajtás helyének meghatározása (rendőrség, illetékes bv.intézet vagy megnevezett bv.intézet, javítóintézet)
- dátum
- rendelkező bíró aláírása
- rendelkező bíróság pecsétje

A letartóztatott befogadásáról és a szabadításáról is a bv. intézet három napon belül értesíti:

- a letartóztatást elrendelő bíróságot,
- a letartóztatott lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes rendőrkapitányságot,
- a bűnügyi nyilvántartó szervet,
- a letartóztatott lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt vagy büntetés-végrehajtás pártfogó felügyelőt, ha a letartóztatottat más ügyben közérdekű munkára ítélték vagy pártfogó felügyelet alatt áll.

A letartóztatásban töltött idő

A letartóztatásban töltött idő tartamát a bv. intézetnek akkor kell külön kiszámítania, ha az előzetes fogvatartás bármely okból megszakadt. A bűnügyi felügyelet a letartóztatást megszakítja.

A letartóztatásban töltött időtartam megállapításánál a fogvatartás utolsó napját követő naptári nap számából ki kell vonni a letartóztatás első napját. Ha a művelet nem végezhető el, a letartóztatás utolsó hónapját megelőző hónapot kell naptári napokra bontani, majd a számítást ennek alapulvételével kell elvégezni.

Ha a szabadságvesztésbe több letartóztatást idejét kell beszámítani, a beszámítandó fogvatartások tartamát össze kell adni, majd az így kapott együttes időtartamot kell a szabadságvesztés időtartamából levonni.

Ha az elítéltet a bíróság rendelkezése alapján a rendőrség elfogja és az elfogás napján a bv. intézetnek nem adja át, a rendőrségi fogdában töltött időt – a rendőrség igazolása alapján – a szabadságvesztés utolsó napjának és a feltételes szabadságra bocsátás esedékességi napjának a kiszámításánál kell figyelembe venni.

Az elítélttel szemben a magyar bíróság által kibocsátott elfogató parancs alapján a külföldi hatóságok által foganatosított fogvatartás idejét – az igazságügyért felelős miniszter által irányított minisztérium hivatalos igazolása alapján – a szabadságvesztés utolsó napjának és a feltételes szabadságra bocsátás esedékességi napjának a kiszámítását végző bv. intézetnek kell figyelembe vennie.

A letartóztatás tartama

A letartóztatás legfeljebb:

- egy évig tart, ha a terhelttel szemben három évnél nem súlyosabb,
- két évig tart, ha a terhelttel szemben öt évnél nem súlyosabb,
- három évig tart, ha a terhelttel szemben tíz évnél nem súlyosabb,
- négy évig tart, ha a terhelttel szemben tíz évnél súlyosabb

szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt van folyamatban eljárás.

A fentiek nem alkalmazhatók (vagyis nincs felső határ):

- ha a terhelttel szemben életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény miatt van folyamatban eljárás,
- az ügydöntő határozat kihirdetése után elrendelt vagy fenntartott letartóztatás esetén,
- ha a másodfokú vagy a harmadfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése elleni fellebbezés elbírálása iránti eljárás van folyamatban, vagy
- ha hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárás van folyamatban.

A letartóztatás fenntarthatóságának felülvizsgálata

Ha a vádirat benyújtása után elrendelt vagy fenntartott letartóztatás tartama:

- a hat hónapot meghaladja, és az első fokú bíróság még nem hozott ügydöntő határozatot, az első fokú bíróság,
- az egy évet meghaladja, a másodfokú bíróság a letartóztatás indokoltságát felülvizsgálja.

A vádirat benyújtása után elrendelt vagy fenntartott letartóztatás indokoltságát a második pontban meghatározott határidőt követően a másodfokú bíróság, ha az eljárás a harmadfokú bíróság előtt folyik, a harmadfokú bíróság legalább hat havonta felülvizsgálja.

A letartóztatottat zárkában kell elhelyezni, amely ajtajának nyitva vagy zárva tartásáról a bv. intézet parancsnoka dönt.

A letartóztatott kiadása

Ha a rendelkezési jogkör gyakorlója a letartóztatottnak a nyomozó hatóság részére történő kiadását engedélyezte, a letartóztatás határidejének a lejárta előtt legalább két nappal a nyomozó hatóság a letartóztatottat a bv. intézetbe visszaszállítja.

A védővel való kapcsolattartás és az irattanulmányozás

A letartóztatott a védőjével – és ha nem magyar állampolgár, államának konzuli tisztségviselőjével – szóban, írásban és telefonon – a befogadás időpontjától –, ellenőrzés nélkül érintkezhet.

A szóbeli érintkezésre a fogva tartó intézet hivatali idejében kerülhet sor, kivéve ha a védővel való megbeszélés olyan eljárási cselekmény megtétele végett szükséges, amelynek elmulasztásához jogkövetkezmény fűződik.

A letartóztatott a védőt a fogva tartó intézet által kijelölt telefonkészüléken hívhatja fel. A védő hetente egyszer – a letartóztatott büntetőeljárás jogainak gyakorlása érdekében – a fogva tartó intézet által a házirendben megállapítottak szerint, egy óra időtartamban jogosult telefonbeszélgetés kezdeményezésére.

A letartóztatott a büntetőeljárással kapcsolatban készített feljegyzéseit magánál tarthatja, azokat védőjének ellenőrzés nélkül átadhatja. Ha alapos indok merül fel arra, hogy a letartóztatott részére érkező, vagy a letartóztatott által küldött – büntetőeljáráshoz kapcsolódó levél – nem a címzésben megjelölt védőtől származik, vagy nem a védőnek szól, azt a letartóztatott jelenlétében – jegyzőkönyv egyidejű felvétele mellett – kell felbontani. Az ellenőrzés csak a feladó és a címzett azonosítására szolgálhat.

A letartóztatott részvételével lefolytatandó eljárási cselekményen történő részvétel céljából megjelenő védőnek a fogva tartó intézetbe történő belépését engedélyezni kell.

A védő a letartóztatottal való megbeszélésekről készített feljegyzést vagy hangfelvételt a fogva tartó intézetből ellenőrzés nélkül kiviheti. A védő a kizárólag hangfelvétel rögzítésére alkalmas technikai eszközt – a belépéskor történő bejelentés mellett – külön engedély nélkül viheti be az intézetbe.

A védő személyes biztonságát – kérésére vagy beleegyezésével – a fogva tartó intézet biztosítja. A felügyelet a letartóztatott és a védő büntetőeljárás jogait nem korlátozhatja.

A letartóztatottat – a rendelkezési jogkör gyakorlójának intézkedése alapján – a bv. intézet irattanulmányozásra előállítja.

A bv. intézetben történő irattanulmányozást az iratok megérkezését követően, haladéktalanul lehetővé kell tenni. A bv. intézetben történő irattanulmányozásra ellenőrzés mellett kerülhet sor. A bv. intézet a büntetőügy iratait az eljáró szerv rendelkezésének megfelelően küldi vissza legkésőbb 3 napon belül.

Az elektronikus irattanulmányozás szabályait az intézetparancsnok intézkedésben szabályozza.

A nyilvántartási szakterület a védő adatait (név, cím, telefonszám) az ügyészi, a bírói értesítés, illetve a védő által bemutatott és a rendelkezési jogkör gyakorlója által ellenjegyzett meghatalmazás vagy kirendelésről szóló határozat alapján az elektronikus nyilvántartásban rögzíti a befogadási eljárás során.

Ha az iratokból a védő adatai hiányoznak, annak beszerzése iránt haladéktalanul meg kell keresni a rendelkezési jogkör gyakorlóját.

A Be. szerinti védő elektronikus nyilvántartásban rögzített adatainak egyeztetése, a személyazonossága igazolása és a feladat ellátására feljogosító okmány (ügyvédi igazolvány), meghatalmazás vagy kirendelő határozat egyidejű felmutatása mellett léptethető be a bv. intézetbe.

A letartóztatott előállítása

A Biztonsági Szabályzatban szabályozott előállítási utasításon az érintett szakterületek a szükséges adatokat, információkat kötelesek rögzíteni.

Az előállítási utasítást az idézéshez csatolva adja át a nyilvántartási szakterület a biztonsági szakterületnek az előállításhoz szükséges, további rendelkezések rávezetése végett.

A letartóztatott szabadítása

A letartóztatottat

- a letartóztatás lejáratának,
- a letartóztatásnak a Büntetőeljárás törvény szerinti megszűnése,
- a nyomozás vagy az eljárás megszüntetése esetén az erről szóló határozat kézbesítésének,
- a letartóztatást megszüntető rendelkezés

napján kell szabadítani.

A szabadságvesztés foganatba vételéről, ezzel együtt a letartóztatás megszakításáról a nyilvántartási szakterület haladéktalanul értesíti a letartóztatást elrendelő bíróságot. Az értesítésen feltünteti a szabadságvesztésre vonatkozó adatokat (első, másodfokú bíróság, ítélet száma, kelte, jogerő napja, szabadságvesztés tartama, fokozata, kezdő és utolsó napja, a feltételes szabadságra bocsátás esedékessége), továbbá a beszámításra vonatkozó, a bv. iratból megállapítható adatokat.

A szabadságvesztés kitöltése, illetve feltételes szabadságra bocsátás esetén, a szabadítási eljárás lefolytatása során dokumentált módon tájékozódni kell arról, hogy a korábban elrendelt letartóztatásra vonatkozó rendelkezés hatályban van-e. A fogvatartott átszállítására az illetékes megyei (fővárosi) bv. intézetbe csak a letartóztatásra vonatkozó rendelkezés egyértelmű tisztázását követően kerülhet sor.

A nem jogerősen szabadságvesztésre ítélt letartóztatottat a szabadságvesztés utolsó napjának megállapítására vonatkozó szabályok szerint megállapított lejárat napon kell szabadítani.

Ha a szabadlábba helyezés a bv. intézeten kívül (tárgyaláson, ügyészségen, rendőrségi fogdáról) történik, a nyilvántartási szakterület értesíti a társ szakterületeket a szabadítással összefüggő intézkedések megtétele végett.

Ha a letartóztatott a rendőrség őrizetéből megszökött, ezt a tényt a rendőrségtől kapott írásbeli tájékoztatás alapján a nyilvántartási szakterület a nyilvántartásban rögzíti, a rendőrségtől beszerzi a jogellenes távollétre vonatkozó pontos információkat, és azokról a bíróságot a beszámítás pontossága érdekében írásban értesíti.

A fiatalok letartóztatásának végrehajtására vonatkozó szabályok

Törvényben meghatározott esetben, vagy ha a bíróság úgy rendelkezik, a fiatalok letartóztatását javítóintézetben kell végrehajtani.

A letartóztatásban lévő fiatalok kivételesen, legfeljebb öt napra, ideiglenesen akkor is elhelyezhető bv. intézetben és rendőrségi fogdán, ha a letartóztatást javítóintézetben hajtják végre.

Ha a letartóztatásban lévő fiatalok a huszonegyedik életévét betöltötte, a javítóintézet a fiatalok büntetés-végrehajtási intézetbe történő átszállítása érdekében megkeresi a javítóintézet székhelye szerinti illetékes rendőrkapitányságot és az átszállításról értesíti a rendelkezési jogkör jogosultját.

Ha fiatalok letartóztatott esetében a bíróság a fogvatartás helyét megváltoztatja, és a letartóztatást javítóintézetben rendeli végrehajtani, a bv. intézet átszállítja az átadás végrehajtására a javítóintézet székhelye szerinti bv. intézetbe.

A tanköteles fiatalok letartóztatottai:

- az alapfokú, illetve középfokú iskolai oktatás biztosítása érdekében a rendelkezési jogkör gyakorlójának engedélyével más bv. intézetbe szállítható,
- magántanulói jogviszony keretében a bv. intézet és az érintett nevelési-oktatási intézmény megállapodása alapján részesülhet alapfokú, illetve középfokú iskolai oktatásban.

A fiatalok letartóztatott befogadásáról és szabadításáról is a bv. intézet – az letartóztatottakra vonatkozó értesítetteken kívül – értesíti:

- a gyámot, a szülőt vagy a törvényes képviselőt,
- nevelőintézetben elhelyezett fiatalok esetében az illetékes nevelő intézetet.

Fiatalok letartóztatott esetén a szabadulási igazolást és a szabaduló fiatalok átvételéről szóló elismervény másolati példányát, valamint a személyes tárgyait is át kell adni a törvényes képviselőjének.

A katonák letartóztatásának végrehajtására vonatkozó szabályok

A katonák letartóztatását katonai fogdán – a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet e célra elkülönített részén – kell végrehajtani, kivéve ha a rendelkezési jogkör gyakorlójának a terheltek elkülönítésére vonatkozó rendelkezésének teljesítése másként nem biztosítható.

A katonák esetében az általánosan értesített hatóságokon kívül a befogadásról és a szabadításról értesíteni kell a katonák parancsnokát is.

5. A foganatba vétel általános szabályai

A szabadságvesztés foganatba vétele a szabadságvesztés kezdő és utolsó napjának a megállapítását jelenti.

A bíróság által kiszabott szabadságvesztést végrehajtó büntetés-végrehajtási intézet (a továbbiakban: bv. intézet) a befogadástól vagy a szabadságvesztésről szóló bírósági értesítés átvételétől számított legkésőbb nyolc napon belül megállapítja és az elítélttel írásban közli:

- a szabadságvesztés végrehajtásának kezdő és utolsó napját,
- a reintegrációs őrizet esedékességének napját és a lejárat napját,
- a feltételes szabadságra bocsátás esedékességének napját.

A bv. intézet, ha olyan körülményt észlel, amely alapján ideiglenes befogadásnak van helye, haladéktalanul intézkedik annak tisztázására, továbbá haladéktalanul értesíti az eljáró bíróságot, ha a Be. szerinti különleges eljárásnak van helye.

A bv. intézet az elítélt kérésére köteles betekintést engedni azokba az iratokba, amelyek alapján a megállapítást elvégezte.

Fő szabály szerint ahol tartam szerepel, ott egy hónap harminc napnak felel meg.

A szabadságelvonással járó büntetés és intézkedés, valamint a szabálysértési elzárás tartamába minden megkezdett nap beszámít, a végrehajtás utolsó napját naptári nap szerint kell meghatározni.

Előzetes fogvatartásban töltött idő

Az előzetes fogvatartásban töltött idő tartamát a bv. intézetnek akkor kell külön kiszámítania, ha az előzetes fogvatartás bármely okból megszakadt. A házi őrizet az előzetes fogvatartást megszakítja.

Az előzetes fogvatartásban töltött időtartam megállapításánál a fogvatartás utolsó napját követő naptári nap számából ki kell vonni az előzetes fogvatartás első napját. Ha a művelet nem végezhető el, az előzetes fogvatartás utolsó hónapját megelőző hónapot kell naptári napokra bontani, majd a számítást ennek alapulvételével kell elvégezni.

Ha a szabadságvesztésbe több előzetes fogvatartás idejét kell beszámítani, a beszámítandó fogvatartások tartamát össze kell adni, majd az így kapott együttes időtartamot kell a szabadságvesztés időtartamából levonni.

Ha az elítéltet a bíróság rendelkezése alapján a rendőrség elfogja és az elfogás napján a bv. intézetnek nem adja át, a rendőrségi fogdában töltött időt – a rendőrség igazolása alapján – a szabadságvesztés utolsó napjának és a feltételes szabadságra bocsátás esedékességi napjának a kiszámításánál kell figyelembe venni.

Az elítélttel szemben a magyar bíróság által kibocsátott elfogató parancs alapján a külföldi hatóságok által foganatosított fogvatartás idejét – az igazságügyért felelős miniszter által

irányított minisztérium hivatalos igazolása alapján – a szabadságvesztés utolsó napjának és a feltételes szabadságra bocsátás esedékességi napjának a kiszámítását végző bv. intézetnek kell figyelembe vennie.

Bűnügyi felügyeletben töltött idő

A bv. intézet a bűnügyi felügyeletben töltött idő tartamát az előzetes letartóztatás beszámítása alapján meghatározott számítási mód szerint kiszámítja. A a bűnügyi felügyeletben töltött idő tartamát a bv. intézet a bíróságnak a Büntető Törvénykönyv rendelkezése szerint átszámítja. Az eredményhez, ha töredéknapp marad fenn egy napot hozzá kell adni. Az így kapott tartam a bűnügyi felügyelet miatt a szabadságvesztésbe beszámítandó tartam.

A bűnügyi felügyeletben töltött időtartamot és ezáltal beszámítandó tartamot napokban kell megállapítani.

Ha több bűnügyi felügyeletet kell a szabadságvesztésbe beszámítani, az egyes bűnügyi felügyeletben töltött időtartamokat ki kell számítani és össze kell adni, ennek eredményéből kell a bűnügyi felügyelet miatt beszámítandó tartamot a szabadságvesztés tartamából levonni.

Ha a szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban töltött időt és a bűnügyi felügyeletet is be kell számítani, akkor az előzetes fogvatartásban töltött időt és a bűnügyi felügyelet miatt beszámítandó tartamot össze kell adni, majd az eredményt kell a szabadságvesztés tartamából levonni.

Összbüntetésbe foglalás esetén a bűnügyi felügyelet miatt beszámítandó tartamot alapítéletenként külön-külön kell meghatározni.

A bűnügyi felügyelet beszámítása esetén

- egy napi szabadságvesztésnek fegyház fokozat esetén öt nap, börtön fokozat esetén négy nap, fogház fokozat esetén három nap,
- egy napi elzárásnak két nap,
- négy óra közérdekű munkának egy nap,
- egy napi tétel pénzbüntetésnek egy nap

bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

A szabadságvesztés kezdőnapjának megállapítása

A szabadságvesztés kezdő napja:

- az ítélet meghozatalának napján előzetes letartóztatásban lévő elítélt esetén az ítélet jogerőre emelkedését követő nap;
- szabadlábon lévő elítélt esetén a bv. intézetbe való befogadás napja;
- a szabadságvesztést töltő és más ügyben ismét végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt esetén a korábbi szabadságvesztés utolsó napját követő nap;
- akinek a feltételes szabadságra bocsátását engedélyezték, a más ügyben kiszabott szabadságvesztés tekintetében a feltételes szabadságra bocsátás napja;
- előzetesen letartóztatott esetén, ha más ügyben érkezik szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó bírósági értesítés, az ennek átvételét követő nap;
- a szabadságvesztés végrehajtásának megszakítását követő nap az utóbbi szabadságvesztés tekintetében

Végrehajtandó szabadságvesztések összsbüntetésbe foglalása esetén a már megállapított kezdő napot akkor kell ismételtlen megállapítani, ha az összsbüntetésbe foglalt szabadságvesztések

végrehajtása között más ügyben elrendelt előzetes letartóztatás, az összbüntetéssel nem érintett szabadságvesztés, közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés, pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés vagy elzárás került végrehajtásra.

A szabadságvesztés utolsó napjának megállapítása

A szabadságvesztés utolsó napjának megállapításánál az őrizetbe vétel napjához vagy az előzetes fogvatartás első napjához, egyéb esetekben a szabadságvesztés kezdő napjához kell hozzáadni a szabadságvesztés kitöltetlen tartamát.

A végrehajtási sorrend megállapítása

Több határozott tartamú szabadságvesztés végrehajtásának sorrendje: fegyház, börtön, fogház. A fiatalkorúval szemben kiszabott börtön- és fogházbüntetés végrehajtása megelőzi az egyéb szabadságvesztés végrehajtását. Az azonos végrehajtási fokozatban lévő – összbüntetésbe nem foglalható vagy összbüntetésbe nem foglalt – szabadságvesztések közül azt a szabadságvesztést kell előbb végrehajtani, amelyből az elítélt feltételes szabadságra bocsátása kizárt.

Az elzárás, a közérdekű munka, a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtása az értesítőlapoknak a végrehajtásért felelős szervhez érkezésének sorrendjében történik.

A végrehajtási sorrend érvényesítése érdekében a folyamatban lévő büntetés végrehajtását meg kell szakítani. A végrehajtási sorrend érdekében megszakított szabadságvesztés utolsó napját – többszöri megszakítás esetén minden alkalommal – ismételten meg kell állapítani.

Ha azonos napon több szabadságvesztés végrehajtására érkezik bírói értesítés, akkor a foganatba vétel sorrendjénél az alábbiak szerint kell eljárni:

- ha egy időben fiatalkorúként és felnőtt korúként kiszabott szabadságvesztés végrehajtásáról érkezik értesítés, elsőként a fiatalkorúként kiszabott szabadságvesztés kezdő és utolsó napját kell megállapítani;
- elsőként a szigorúbb végrehajtási fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés kezdő és utolsó napját kell megállapítani;
- az előzőekben írt feltételek hiányában annak a szabadságvesztésnek a kezdő és utolsó napját kell először megállapítani, amelyből az elítélt nem bocsátható feltételes szabadságra;
- egyéb esetekben az azonos fokozatok esetén a hosszabb tartamú szabadságvesztésnek kell először a kezdő és utolsó napját megállapítani.

Azonos napon érkezett több szabadságvesztésre átváltoztatott pénzbüntetést tartalmazó értesítés esetén azon szabadságvesztés kezdő és utolsó napját kell elsőként megállapítani, amelyiknél az ítéletben meghatározott napi tétel mértéke magasabb.

A kényszergyógykezelés elrendelése a szabadságvesztés, az elzárás, a közérdekű munka és a javítóintézeti nevelés végrehajtását megszakítja.

A szabadságvesztés és a kényszerintézkedés foganatosítása az elzárás, a közérdekű munka, a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés, a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés és a javítóintézeti nevelés végrehajtását megszakítja.

A javítóintézeti nevelés foganatosítása az elzárás és a közérdekű munka végrehajtását megszakítja.

Az elzárás foganatosítása a közérdekű munka végrehajtását megszakítja.

A szabadságelvonással járó büntetés és intézkedés, valamint a kényszerintézkedés foganatba vétele a szabálysértési elzárás végrehajtását megszakítja.

6. Kérelmek, panaszok eljárási szabályai

Ha a kérelem elbírálása meghaladja a bv. szerv hatáskörét, illetve arra nem illetékes, azt haladéktalanul a hatáskörrel, illetve illetékességgel rendelkező bv. intézet felé kell továbbítani, és erről a kérelmezőt tájékoztatja. A fogvatartottat kérelmére tájékoztatni kell, hogy ügyében melyik hatáskörrel rendelkező, illetékes bv. szerv jogosult eljárni.

Ha a bv. intézetnél benyújtott kérelem elbírálása nem tartozik a büntetés-végrehajtás hatáskörébe, a fogvatartottat tájékoztatni kell arról, hogy ügyében melyik a hatáskörrel rendelkező illetékes szerv.

Ha a döntést vagy a határozatot nem a fogvatartó bv. intézet hozta, vagy a fogvatartott ideiglenesen más bv. intézetben tartózkodik, a fogvatartott részére azt haladéktalanul, rövid úton továbbítani kell.

Az első fokon eljáró szervezeti egység vezetője, vagy a bv. intézet parancsnoka – törvényben meghatározott kivétellel - a panaszt az előzményi iratokkal (szükség esetén a panasszal kapcsolatos álláspontjával) együtt legkésőbb a panasz benyújtásától számított 3 munkanapon belül felterjeszti a panasz elbírálására jogosult személyhez.

Ha a panaszos a panaszt nem az első fokon eljáró döntéshozónál nyújtja be, azt haladéktalanul továbbítani kell az illetékes felé, a szükséges intézkedés megtétele végett, a panaszos egyidejű tájékoztatása mellett. A döntésre jogosultnál való előterjesztés esetén a döntéshozó intézkedik az iratok beszerzésére.

A panasz kivizsgálásában nem vehet részt az a személy, akinek tevékenysége ellen a panasz irányul.

Felvilágosításra irányuló kérelem esetében, ha az információk rendelkezésre állnak, a felvilágosítást az adatvédelmi előírások betartásával azonnal meg kell adni.

Ha a kérelem elbírálása a büntetés-végrehajtás hatáskörébe tartozik, a kérelem (panasz) átvevője saját hatáskörében eljár vagy azt az illetékes szervezeti egységnek továbbítja.

A bv. intézet szervezeti egységei által tartandó személyes meghallgatások rendjét a bv. intézet parancsnoka a házirendben szabályozza.

Határidők

A törvényes végrehajtás érdekében elengedhetetlen a határidők pontos betartása.

A határidőnaplóba be kell vezetni:

- a) a letartóztatás lejáratát és megszűnésének napját,
- b) a szabadságvesztés utolsó napját,
- c) a feltételes szabadságra bocsátás esedékességének napját,
- d) kiutasítás esetén az idegenrendészeti hatóság értesítésének napját a szabadítást megelőző 30 nappal,
- e) fiatalkorú esetében a 21. életév betöltésének napját,
- f) az átmeneti részlegbe helyezés vizsgálatának napját,
- g) a reintegrációs őrizet kezdő és lejáratát napját,
- h) az elzárás utolsó napját,
- i) az előállítás napját.

A bv. iratokat, illetve az elektronikus nyilvántartásban rögzített adatokat évente legalább egyszer felül kell vizsgálni. A következő évi határidőnaplót minden év október 15-ig fel kell fektetni, és abban elő kell jegyezni azoknak a fogvatartottaknak az adatait, akiknél a fent felsorolt határnapok a következő év végéig esedékesek.

Feltételes szabadságra bocsátás esetén a nyilvántartási szakterület megállapítja és nyilvántartja a határidő naplóban annak esedékességének a napját. Ha a bv. bíró későbbi időpontra újabb előterjesztést kért, a nyilvántartási szakterület a határidő utáni feltételes szabadságra bocsátás esedékességének napját az elítélt adatai között és a határidőnaplóban előjegyzi. Ha a bv. bíró az elítéltet a büntetés fele részének letöltése után nem bocsátja feltételes szabadságra, a nyilvántartási szakterület az ítélet meghozatalakor hatályos büntető törvénykönyv szerint megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás új esedékességi időpontját, és azt a határidőnaplóban és az elektronikus nyilvántartásban előjegyzi.

A panaszt harminc napon belül kell elbírálni, kivéve, ha az ügy jellege ezt soron kívül szükségessé teszi. E határidő indokolt esetben harminc nappal meghosszabbítható. A panasz elbírálásáról, valamint a határidő meghosszabbításáról az elítéltet és az egyéb jogcímen fogvatartottat, illetve a panasztevőt írásban tájékoztatni kell. A panasz elbírálásáról szóló határozat ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Kézbcsítés

A hivatalos ügyben (különösen büntető ügy, polgári peres ügy) a bv. intézetben keresztül a fogvatartott részére kézbesítési ívvel küldött olyan határozatot, amely ellen fellebbezésnek van helye, a nyilvántartási szakterület beosztottja kézbesíti, egyéb iratot más bv. beosztott is kézbesíthet. A kézbesítés során a fogvatartottat a jogorvoslati jogára ki kell oktatni. A nyilvántartási szakterület által végrehajtott kézbesítést olyan módon kell végrehajtani, hogy annak során más fogvatartott számára adat ne legyen hozzáférhető.

A kézbesítési ívet a bv. intézet bélyegzőjével ellátva, a kézbesítés dátumának feltüntetésével kell visszaküldeni az illetékes bíróságnak, hatóságnak.

Az igazságügyért felelős miniszter a nemzetközi bűnügyi együttműködéssel összefüggésben a bv. intézetben fogva lévő elítélt vagy egyéb jogcímen fogvatartott részére kézbesítendő hivatalos iratot a BVOP-nak küldi meg.

Ha az elítélt a büntetőeljárás során vállalta az elektronikus kapcsolattartást, a végrehajtásért felelős szerv az idézést vagy a felhívást az elítélt által megadott és az értesítőlapon feltüntetett biztonságos elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőségére is kézbesíti.

A szabályszerű kézbesítésre, a kézbesítési fikcióra és a kézbesítési kifogásra a Be. szabályait kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a végrehajtásért felelős szerv határozattal dönt az eljárásában benyújtott kézbesítési kifogásról, és annak elutasítása esetén

a) bírósági felülvizsgálati kérelem nyújtható be a végrehajtásért felelős szerv székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíróhoz, vagy

b) a feltételes ügyészi felfüggesztés mellett alkalmazott pártfogó felügyelet végrehajtása körében a Be. 369. § (1) bekezdése szerinti panasz nyújtható be az ügyészséghez.

Szakterületi ügyintézés

A szakterületi ügyintézés során fontos a határidők maradéktalan betartása, a szakterületek együttműködése. A szakterületi ügyintézés során a fogvatartottak kérelmeit a jogszabályban foglaltak maradéktalan betartásával, pontosan kell ügyintézni.

7. Szállítás, előállítás szervezésével összefüggő szabályok

7.1. Szállítás típusai

A bv. intézetek között a fogvatartott szállítása központosított szállítással, meghatározott esetekben célszállítással történik.

Központosított szállítás

A központosított szállítás központilag, a KSZNYFO által szervezett szállítás a bv. intézetek között.

A központosított szállítás okai:

- a) végleg más bv. intézetbe szállítják a fogvatartottat,
- b) megőrzésre szállítják, illetve megőrzésből visszaszállítják,
- c) átadása szükséges más hatóság részére,
- d) a KSZNYFO által a szabadságvesztés megkezdése tárgyában kiadott felhívásban megjelölt bv. intézettel ellentétben más bv. intézetben jelentkezik,
- e) reintegrációs őrizetbe helyezését rendelték el, és a végzésben szereplő ingatlan más bv. intézet illetékességébe tartozik.

Végleg kell szállítani a fogvatartottat:

- a) a végrehajtási fokozatának megfelelő bv. intézetbe, hivatalból vagy kérelemre engedélyezett átszállítás, illetve a KSZNYFO egyéb rendelkezése alapján,
- b) rendőrség részére történő végleg átadás,
- c) fiatalkorú fogvatartott javítóintézet részére történő végleg átadás esetén, továbbá
- d) minden olyan esetben, ha a várható szabadulása 15 napon belül esedékes,

A központosított szállítás előkészítése

A bv. intézet nyilvántartási szakterülete a központosított szállítást megelőző második munkanapon az elektronikus nyilvántartásban előjegyzést rögzít a központosított szállításban érintett fogvatartottakról a KSZNYFO felé a központosított szállítás szervezéséhez.

Az előjegyzés a következő adatokat tartalmazza:

- a) más bv. intézetbe végleg szállítás esetén:
 - aa) küldő bv. intézet kódja,
 - ab) a fogvatartott születési neve,
 - ac) a fogvatartott születési utóneve,
 - ad) nyilvántartási száma,
 - ae) fogvatartott neme,
 - af) biztonsági kockázati besorolása,
 - ag) végrehajtási fokozata,
 - ah) aktuálisan töltött ítélet tartama,
 - ai) aktuális szabadulási idő,
 - aj) szállítás indoka,
 - ak) tervezett célintézet,
 - al) szállítási jelentés státusza,

- am) jóváhagyott célintézet,
- b) megőrzésre szállítás esetén:
- ba) küldő bv. intézet kódja,
- bb) a fogvatartott születési neve,
- bc) a fogvatartott születési utóneve,
- bd) nyilvántartási szám,
- be) fogvatartott neme,
- bf) a szállítás oka,
- bg) célintézet kódja.

A KSZNYFO által jóváhagyott előjegyzést az érintett szakterületek (gazdasági, büntetés-végrehajtási, biztonsági, egészségügyi szakterületek, fogvatartottak foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szerv) az elektronikus nyilvántartásból kötelesek lekérdezni, majd végrehajtani a szállítás előkészítése és végrehajtása érdekében szükséges feladataikat, illetve a szállításban érintett fogvatartottak iratait a bv. intézet parancsnoka által meghatározott módon átadni a nyilvántartási szakterületnek.

A szállításra kerülő fogvatartottak személyi anyagát a következőképpen kell összeállítani:

Végleg szállítás: a fogvatartott teljes bv. irata [nyilvántartási, reintegrációs nyilvántartás, egészségügyi törzslap (zárt borítékban), munkáltatási könyv, munkáltatási engedély, nyilvántartás a fogvatartott díjazás nélkül végzett munkájáról, egyéni kezelési utasítás].

b) megőrzésre szállítás:

ba) egészségügyi intézménybe szállítás történik: egészségügyi törzslap, orvosi beutaló, nyilvántartás a fogvatartott díjazás nélkül végzett munkájáról,

bb) előállítás végett: idézés vagy más, előállításra irányuló megkeresés, kitöltött előállítási utasítás, egészségügyi törzslap, nyilvántartás a fogvatartott díjazás nélkül végzett munkájáról,

bc) nyomozásra kiadás: egészségügyi törzslap, kikérést tartalmazó irat (szolgálati jegy) egy példánya és az engedélyező okmány, nyilvántartás a fogvatartott díjazás nélkül végzett munkájáról,

bd) látogatás végett: látogatási engedély, egészségügyi törzslap, nyilvántartás a fogvatartott díjazás nélkül végzett munkájáról.

A végleg vagy megőrzésre történő szállítás okáról és célintézetéről, továbbá megőrzés esetén annak várható tartamáról a fogvatartottat előzetesen, de legkésőbb a szállítást megelőző napon, szóban vagy írásban tájékoztatni kell. Ettől csak különösen indokolt esetben, a bv. intézet parancsnokának döntése alapján biztonsági vagy fogvatartási okból lehet eltekinteni, de a tájékoztatást ez esetben is meg kell adni legkésőbb a szállítási feladatot megelőző eligazítás keretében a Biztonsági Szabályzatban foglaltak szerint.

A szállításra kerülő fogvatartottakról nemenként, illetve célintézetenként 2 példányban átadás-átvételi elismervényt kell készíteni. Az átadás-átvételi elismervényen szereplő fogvatartottak iratait egybe kell csomagolni.

Az átadás-átvételi elismervényt annak érdekében, hogy a szállítványvezető az adatokat egyeztetni tudja, olyan módon kell rögzíteni az iratcsomagon, hogy annak mindkét oldala hozzáférhető legyen.

Az átadás-átvételi elismervény tartalmazza:

- a) az iratsomagban lévő iratok számát,
- b) az érték-, okmány- és tárgylelet darabszámát,
- c) a fogvatartott nevét, jogállását, bv. fokozatát,
- d) a fogva tartás alapjául szolgáló bűncselekmény és törvényhely megnevezését,
- e) a biztonsági kockázati besorolást, a rezsimkategóriába sorolást, a bilincselésre vonatkozó rendelkezést, a többletinformációt, továbbá minden, a biztonság szempontjából jelentős információt,
- f) az elkülönítésre vonatkozó ügyési vagy bírói rendelkezést,
- g) a szállítás során a végrehajtó személyzet számára fontos egészségügyi adatokat.

A nyilvántartási szakterület az átadás-átvételi elismervényeket is tartalmazó iratsomagokat a szállítást megelőző munkanap hivatali idejének befejezése előtt átadja a biztonsági szakterület felé.

Az egyéni kezelési utasítással rendelkező fogvatartottak esetében az egyéni kezelési utasítást a szállítást megelőző munkanapon 10,00 óráig elektronikus levelezés - akadályoztatás esetén fax - útján a célintézetnek meg kell küldeni.

Célszállításra a fogvatartottak szállításának végrehajtásáról szóló OP utasításban rögzített esetekben kerülhet sor.

A bv. intézet nyilvántartási szakterülete a legkésőbb a célszállítást megelőző munkanapon az elektronikus nyilvántartásban előjegyzést rögzít a célszállításban érintett fogvatartottakról a KSZNYFO felé a szállítás szervezéséhez.

A célszállításra okot adó körülményt - az eü. intézménybe orvosilag indokolt sürgős szállítás kivételével -, valamint a fogvatartottak személyi és büntetés-végrehajtási adatait jelenteni kell a KSZNYFO felé.

Hivatali időn túl szükségessé vált célszállítás tényéről a KSZNYFO írásos tájékoztatását utólag, a következő munkanapon meg kell tenni.

A célszállítás esetén a szállítás végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni.

8. A szabadítási eljárás szabályai

A szabadítás általános szabályai

Azt az elítéltet szabadon kell bocsátani:

- aki szabadságvesztését kitöltötte, annak utolsó napján,
- akit feltételes szabadságra bocsátottak, annak esedékessége napján,
- akinek szabadságvesztését félbeszakították, a határozat megérkezésének napján vagy a határozatban megjelölt napon,
- akinek a szabadságvesztés hátralévő részét kegyelemből elengedték vagy mérsékeltek, a jogszabályban vagy a kegyelmi döntésben megállapított napon,
- akinek ügyében a Kúria felülvizsgálati eljárás, illetve jogorvoslati eljárás keretében szabdlábra helyezéséről határoz, a Kúria határozata kihirdetésének napján

Nem szabadítható az elítélt, a félbeszakítás engedélyezése kivételével, ha további szabadságvesztés, elzárás, közérdekű munka vagy pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés, előzetes letartóztatás, kiadatási letartóztatás, ideiglenes kiadatási letartóztatás átadási letartóztatás, ideiglenes átadási letartóztatás, ideiglenes végrehajtási letartóztatás, szabálysértési elzárás vagy idegenrendészeti őrizet vár végrehajtásra.

A szabadon bocsátást megelőző szabadítási eljárás legfeljebb két munkanapig tarthat.

Az elítéltet olyan időpontban kell szabadítani, hogy – az utazási körülményeket figyelembe véve – lehetőleg még ugyanazon a napon a lakó- vagy tartózkodási helyére megérkezzenek.

A szabadítás speciális (nyilvántartási) szabályai

A nyilvántartási szakterület a szabadítás esedékessége előtt legkésőbb 15 nappal ellenőrzi, hogy a szabadításnak nincs –e törvényi akadálya, a szabadítás napját helyesen állapították–e meg, és ezt aláírásával a nyilvántartó lapon igazolja.

Ha a szabadságvesztéssel letartóztatást szakítottak meg, vagy a szabadságvesztés végrehajtása során letartóztatás elrendeléséről, meghosszabbításáról vagy fenntartásáról érkezik értesítés, a bv. intézet tisztázza, hogy a letartóztatást a bíróság fenntartotta-e. A bíróság határozatától függően intézkedik a szabadításra vagy a letartóztatás végrehajtására, szükség szerint az illetékes bv. intézetbe átszállításra.

Amennyiben az elítéltnek pénzbüntetést helyettesítő szabadságvesztést vagy pénzbírság-átváltóztatás folytán elzárást kell töltenie, fel kell hívni a figyelmét, hogy a pénzbüntetést, pénzbírságot befizetheti, illetve erre intézkedéseket tehet.

A nyilvántartási szakterület az elítélt várható szabadulása előtt legalább 10 nappal rögzíti és előjegyzi az elektronikus nyilvántartásban a szabadulás időpontját. A szabadítási eljárásban résztvevő szakterületek a fogvatartotti nyilvántartásból lekérdezés útján kötelesek tájékozódni a szabadítandókról.

A nyilvántartási szakterület előkészíti az iratokat, a szabadulóval egyeztetve az adatokat, ezzel egyidejűleg – szükség esetén – felhívja a szabaduló figyelmét a jelentkezési kötelezettségére.

A bv. intézetnek a fogvatartott soron kívüli szabadítása érdekében faxon érkezett rendelkezéseket a rendelkezésre jogosult hatósággal (bíróóság, ügyészség) haladéktalanul, rövid úton egyeztetni kell, és egyidejűleg kérni kell az eredeti irat soron kívüli megküldését.

A rendelkezésre jogosult hatósággal (bíróóság, ügyészség) minden olyan postai úton érkezett, szabadításra irányuló rendelkezést is egyeztetni kell, mely sérülten, bontottan érkezett vagy eredete egyéb okból kétséges, illetőleg, amely nem tartalmaz egyértelmű intézkedést.

A nyilvántartási szakterület munkatársa a telefonon történt egyeztetésről, illetve az egyeztetés sikertelenségének okáról készítsen hivatalos feljegyzést, amely tartalmazza az egyeztetés időpontját, tárgyát és a megállapításokat, az egyeztetést végző személyek nevét, beosztását. Az egyeztetést végző személy aláírását tartalmazó hivatalos feljegyzést a bv. iratban kell elhelyezni.

A szabadítási eljárás részletes szabályait a bv. intézet parancsnoka intézetparancsnoki intézkedésben határozza meg.

A nyilvántartási szakterület az ügykezelési szabályok szerint hitelesített nyilvántartást vezet a kiadott szabadulási igazolásokról, mely nyilvántartás az alábbiakat tartalmazza:

- a) sorszám,
- b) szabadulási igazolás száma,
- c) név,
- d) nyilvántartási szám,
- e) szabadulás napja,
- f) szabadulási igazolás kelte,
- g) szabadulási igazolás elkészítőjének aláírása,
- h) szabadulási igazolás átvételének dátuma,
- i) szabadulási igazolást átvevő aláírása (Biztonsági Osztály),
- j) szabadulási igazolás másolatot visszavevő aláírása (nyilvántartási szakterület).

A bv. intézetek irattárának egységes rendezése érdekében a szabadult fogvatartottak bv. raitait „francia” ABC sorrend szerint kell tárolni.

Szabadulásra átszállítást hivatalból, vagy kivételes méltányosságból kérelemre a KSZNYFO engedélyezi az elítélt lakóhelye, illetve tartózkodási helye szerint illetékes bv. intézetbe.

A szabadulásra átszállítás kizárólag központosított szállítás útján valósulhat meg, a szállítás költségei ebben az esetben az elítéltet nem terhelik.

A fogvatartó bv. intézet parancsnoka a kérelmet véleményével terjeszti a KSZNYFO felé, illetve tesz előterjesztést az átszállításra.

A szabadulási igazolás kiadása, az előírt értesítések elküldése a szabadító bv. intézet feladata.

A büntetés-végrehajtási szakterület a beteg szabadulóval kapcsolatos intézkedéseket az orvos kezdeményezésére teszi meg. Amennyiben a szabadításhoz az orvos a betegszállítók igénybevételét kezdeményezi, a nyilvántartási szakterület a szabadítás napján a szabadítási eljárást ehhez igazodva szervezi meg.

A szabadulási igazolás

A szabaduló elítéltet a bv. intézet igazolással látja el.

Az igazolás tartalmazza:

9. a szabaduló elítélt természetes személyazonosító adatait,
10. a szabadulás utáni lakó- vagy tartózkodási helyét,
11. a bírósági ítélet adatait,
12. a szabadítás jogcímét és időpontját,
13. a jelentkezési kötelezettségeket,
14. a pártfogó felügyelet lejáratának napját és a bíróság által megállapított külön magatartási szabályokat,
15. feltételes szabadságra bocsátás esetén a szabadságvesztés végrehajtásának utolsó napját, a feltételes szabadság lejáratának napját, az engedélyező bíróság megnevezését, a határozat számát,
16. a szabadságvesztés végrehajtásának idejét,
17. a szabadságvesztés végrehajtása alatt a munkáltatásban részt vett elítélt által betöltött munkaköröket, azok időtartamát, és az évenkénti munkadíjat öt évre visszamenőleg.

9. A szabadságvesztés félbeszakítása

Fontos okból – így különösen az elítélt személyi vagy családi körülményei, egészségi állapota miatt – a szabadságvesztés végrehajtása hivatalból vagy kérelemre félbeszakítható, erről:

- egy naptári évben harminc napig terjedő időtartamra a parancsnok,
- egy naptári évben harmincegy naptól kilencven napig terjedő időtartamra az országos parancsnok,
- az előzőeknél hosszabb időre a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter dönt.

Kivételesen engedélyezhető a szabadságvesztés félbeszakítása, ha az elítélt ellen szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt újabb büntetőeljárás van folyamatban. Ebben az esetben az eljárás szakaszától függően az ügyész vagy a bíróság véleményét be kell szerezni.

A szabadságvesztés félbeszakítását az engedélyező **megszünteti**, ha a tudomására jut, hogy

- az elítélttel szemben a félbeszakítás tartama alatt elkövetett bűncselekmény miatt büntetőeljárás indult, vagy olyan újabb szabadságvesztés végrehajtásáról érkezik értesítőlap, amely a végrehajtás sorrendjére kihatással van,
- az elítéltet más ügyben letartóztatásba helyezték,
- a félbeszakítás indoka az engedélyezett határidő letelte előtt megszűnt,
- a kegyelmi döntés meghozataláig az elítélt szabadságvesztés büntetésének végrehajtását félbeszakították.

A szabadságvesztés félbeszakítását az engedélyező **megszüntetheti**, ha az elítélttel szemben olyan újabb szabadságvesztés végrehajtásáról érkezik értesítőlap, amely a végrehajtás sorrendjére nincs kihatással.

Ha a szabadságvesztés büntetés félbeszakításának engedélyezése a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter, illetve az országos parancsnok hatáskörébe tartozik, a következő iratokat kell a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Fogvatartási Ügyek Szolgálatára (a továbbiakban: BVOP FÜSZ) felterjeszteni:

- a) a benyújtott kérelem,
- b) ha a félbeszakítást nem az elítélt kérte, az ő hozzájáruló nyilatkozata, hogy a hozzátartozó vagy jogi képviselő által kezdeményezett félbeszakítás iránti kérelemmel egyetért,
- c) a csatolt igazolások,
- d) a beszerzett környezetanulmány, rendőri jelentés vagy egyéb információ,
- e) az elítélt személyi és büntetés-végrehajtási alapadatait, a szakterületi véleményeket és a bv. intézet parancsnokának javaslattal ellátott véleményét tartalmazó, az elektronikus nyilvántartásban rögzített kérelem,
- f) újabb büntetőeljárás esetén a rendelkezési jogkör gyakorlójának véleménye,
- g) ha a félbeszakítást egészségügyi okból kérték: a gyógykezelést vállaló egészségügyi intézmény igazolása arról, hogy az elítéltet gyógykezelésre fogadják, és a bv. intézet orvosának véleménye, továbbá ha a félbeszakítást hozzátartozó betegsége miatt kérik, az érintettnek a vonatkozó egészségügyi adatok kezeléséhez történő hozzájárulásról szóló nyilatkozata.

Ha az egészségügyi indokkal benyújtott kérelem elbírálása a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter, vagy az országos parancsnok hatáskörébe tartozik, a BVOP Egészségügyi Főosztályának véleményét a BVOP Fogvatartási Ügyek Szolgálatra kéri meg. Ha a félbeszakítást az elítélt vagy más személy gyógykezelésére tekintettel kérik, az egészségügyi intézmény igazolását csatolni kell arról, hogy a beteget mikor fogadják, illetve a gyógykezelés várható időtartamáról.

A kérelmezőnek igazolnia kell, hogy a kérelem indoka a valóságnak megfelel. A kérelem indokoltságát a bv. intézet ellenőrizheti, az indokok tisztázását kezdeményezheti.

A kérelemben foglaltak valóságáról a bv. intézet rövid úton meggyőződik. A betegségről, illetve a temetésről szóló igazolást az elítélt a rendkívüli eltávozás, illetve a félbeszakítás ideje alatt köteles beszerezni és azt a bv. intézetbe való visszaérkezésekor átadni.

A szabadságvesztés félbeszakítása várandósság esetén

A várandósság tizenkettedik hetét elért nő szabadságvesztés-félbeszakításra irányuló kérelme esetén a bv. intézet parancsnoka az iratokat – javaslatával együtt – a BVOP-ra terjeszti fel.

Ha a szabadságvesztés végrehajtásának félbeszakítását engedélyezik, az elítéltet a szülés várható időpontja előtt legalább négy héttel szabadítani kell.

Ha az orvos veszélyeztetett terhességet állapít meg, az elítéltet haladéktalanul a Büntetés-végrehajtás Egészségügyi Központba kell szállítani, és nyilatkoztatni kell, hogy kéri-e a szabadságvesztés félbeszakítását. A veszélyeztetett terhesség ideje alatt a szabadságvesztés félbeszakítására – bv. orvosi javaslat alapján – bármikor sor kerülhet.

Ha a szabadságvesztés végrehajtásának félbeszakítását engedélyezték, a bv. intézet a szülés várható időpontját követő két hónapon belül megkeresi az elítélt állandó lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes önkormányzatot és tájékozik a szülést követő körülményekről.

Ha a gyermek halva született vagy meghalt, illetve nem az elítélt gondozásában van, a bv. intézet a félbeszakítás megszüntetésére tesz javaslatot.

A szabadságvesztés félbeszakítása súlyos betegség esetén

Ha az elítélt súlyos betegségben szenved és kérelmet nem terjesztett elő, a félbeszakításra a bv. intézet parancsnoka, továbbá a Büntetés-végrehajtás Egészségügyi Központ, illetve az IMEI főigazgatója is javaslatot tehet.

Ha a félbeszakítást kórházi kezelésre engedélyezték, rövid úton ellenőrizni kell, hogy az elítélt jelentkezett-e a gyógyintézetben. Ha az elítélt a gyógykezelésre nem jelentkezett, a félbeszakítás megszüntetése iránt a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

Indokolt esetben a félbeszakítás a műtétet követő időponttól engedélyezhető, addig az elítélt őrzését, vagy ellenőrzését meg kell szervezni. Gyógykezelés végett engedélyezett félbeszakítás esetén az elítélt részére a letétjében elhelyezett társadalombiztosítási hatósági igazolványát, személyazonosításra alkalmas okmányát ki kell adni.

A szabadságvesztés félbeszakítása hivatalból

A bv. intézet a szabadságvesztés végrehajtásának félbeszakítására a bíróságnak a határozata, vagy az igazságügyért felelős miniszter döntése alapján intézkedik.

Ha az elítélt részére a félbeszakítást hivatalból engedélyezték, a bv. iratokat külön kell kezelni, és hathavonta a bv. ügyésznek be kell mutatni.

A szabadságvesztés félbeszakítása össz büntetés esetén

Ha a bíróság az összbüntetésbe foglalás céljából annak közlése végett keresi meg az elítéltet fogva tartó bv. intézetet, hogy az elítélt az összbüntetési ítélet alapjául szolgáló szabadságvesztés büntetéseként mennyi időt töltött ki, a bv. intézet soron kívül teljesíti az adatszolgáltatást. A bv. intézet tájékoztatást ad az összbüntetési ítélet alapjául nem szolgáló, végrehajtásra váró szabadságvesztés büntetésekről is.

Ha a bíróság a nem jogerős összbüntetési ítéletben az összbüntetés alapjául szolgáló szabadságvesztések végrehajtását félbeszakítja, a bv. intézet haladéktalanul intézkedik az elítélt szabadítása iránt.

A szabadságvesztés félbeszakításának egyéb szabályai

A szabadságvesztés félbeszakításáról az elítélt lakóhelye, illetve tartózkodási helye szerint illetékes rendőrkapitányságot kell értesíteni. Az értesítésnek tartalmaznia kell a félbeszakítás időtartamát és az elítélt által megjelölt tartózkodási helyet.

Ha a félbeszakítás tartama az öt napot meghaladja, az elítélt a bv. intézet elhagyását követő két napon belül a tartózkodási helye szerint illetékes rendőrkapitányságon köteles jelentkezni. Félbeszakítás esetén az elítéltet arcképmással rendelkező igazolással kell ellátni.

A közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés vagy a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés esetén az engedély nélkül távol töltött idő tartamát napokban kell megállapítani.

Egyéb jogszerű intézetelhagyások

Az eltávozás azon a napon kezdődik, amikor az elítélt a bv. intézetből eltávozott. A jelentkezés napjának a megállapításánál az eltávozás kezdő napjához kell hozzáadni az engedélyezett időtartamot, az eltávozás utolsó napjának az ezt megelőző nap számít.

A kimaradás és a huszonnégy órát meg nem haladó eltávozás legkésőbb a távozás időpontját követő nap azonos időpontjában jár le.

A negyvennyolc órát meg nem haladó eltávozásra az (1) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

A látogató intézeten kívüli fogadása legfeljebb a látogatás napjának a végéig tarthat.

Az elítélt a súlyosan beteg közeli hozzátartozója meglátogatása vagy a hozzátartozója temetésén való részvétel céljából a bv. intézetből legfeljebb az eltávozás napját követő ötödik nap végéig lehet távol.

Engedély nélkül van távol a bv. intézettől az az elítélt, aki:

- a hatóság őrizetéből megszökött;
- fogolyszökésnek nem minősülő módon a számára kijelölt helyet engedély nélkül elhagyta; így különösen ellenőrzéssel történő kórházi kihelyezés, intézeten kívüli munkavégzés esetén;
- engedélyezett távollétról nem tért vissza;
- a társadalmi kötődés program kapcsán engedélyezett intézetelhagyásról a megadott időre nem tért vissza.

10.A külföldi fogvatartottakra vonatkozó szabályok

A külföldi bíróság által kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának az átvételéről szóló határozat alapján a külföldi elítéltet az átvételi eljárás idejére a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetben kell elhelyezni.

A bv. intézet a befogadásakor a külföldi elítéltnél lévő, külföldi állam által kiállított úti okmányt átveszi, és

- megküldi az elsőfokon eljáró bíróság székhelye szerint illetékes idegenrendészeti hatóságnak, ha a külföldi elítéltet kiutasítás büntetésre is ítélték, vagy
- letétbe helyezi, ha a bíróság nem alkalmazott kiutasítás büntetést.

Nem magyar állampolgárságú fogvatartottat anyanyelvén, vagy az általa érthető más nyelven kell tájékoztatni. A tájékoztatás megtörténtét, a tájékoztató nyomtatvány átvételét, a fogvatartott aláírásával az elismervényen igazolja. Az elismervényt a fogvatartott bv. irataival együtt kell tárolni.

A nem magyar állampolgárságú elítélt befogadásakor és szabadításakor - amennyiben a magyar nyelvet nem ismeri - a 24/2021. (V.6.) BVOP. utasítás 5. illetve 6. melléklet szerinti adatlapot - anyanyelvén vagy az általa ismert más nyelven - kell kiállíttatni, szükség esetén tolmács kirendelésével egyidejűleg. A mellékletek adattartalmát a szabadításakor is meg kell vizsgálni. A mellékleteket a bv. iratban kell elhelyezni.

Ha a nem magyar állampolgárságú befogadott az 6. melléklet kitöltése során kéri a külképviselet értesítését, a 7. melléklet kitöltését végre kell hajtani, és azt haladéktalanul továbbítani kell a külképviseletnek (e-mail, fax útján).

Nemzetközi szerződések alapján amerikai, orosz és ukrán állampolgárok befogadásáról a nyilatkozattól függetlenül tájékoztatni kell a külképviseletet.

A tolmács biztosítása, fordítás megszervezése, illetve a gazdasági szakterület értesítése a felmerült költségekről annak a szervezeti egységnek a feladata, amelynek eljárásában a tolmácsolás vagy fordítás szükségessé válik.

A szabadságvesztés végrehajtásának átengedése iránti kérelmet az elítélt személyi és büntetés-végrehajtási adataival ellátott átirattal a KSZNYFO felé kell felterjeszteni.

Ha a bűnügyi jogsegélykérelem teljesítése érdekében folytatott eljárás során a bv. bíró az elítéltet nyilatkozatni kívánja, rendelkezése szerint a nyilvántartási szakterület intézkedik az elítélt előállítására.

Az elítéltet az átvételt megelőzően át kell szállítani az illetékes rendőr főkapitányság székhelye szerinti megyei (fővárosi) bv. intézetbe. Az átszállításról előzetesen - írásban - az illetékes bv. intézetet is értesíteni kell. Ha idő hiányában nincs lehetőség az átszállításra, az átvétel helye a fogvatartó intézet. A szabadítás esedékessége előtt hat hónappal az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóságot tájékoztatni kell.

Az elítélt 6. melléklet szerinti nyilatkozatát a nyilvántartási iratban meg kell őrizni.

Külföldi fogvatartottak kapcsolattartására vonatkozó speciális szabályok

Nem magyar állampolgárságú fogvatartottak a diplomáciai, konzuli képviselettel történő érintkezését támogatni kell.

A külföldi elítélt a részére érkezett csomag vám- és postaköltségét, valamint az egyéb költségeket maga viseli, e költségek megfizetését az illetékes külképviselet átvállalhatja. Ha a külföldi elítélt letéti pénzzel nem rendelkezik és a költségeket az illetékes külképviselet sem biztosítja, a bv. intézet a költségeket megelőlegezheti, ha a tartozás megfizetését a külföldi elítélt vállalja.

Ha a külföldi elítéltnak nincs letéti pénze, a hozzátartozó részére havonta egy alkalommal – a bv. intézet költségére – küldhet levelet.

A nem magyar nyelven írt vagy kapott magántermészetű levél biztonsági ellenőrzése esetén a levelet négy napon belül kell a bv. intézetnek a címzetthez továbbítani vagy kézbesíteni.

Az illetékes külképviselethez írt vagy az onnan érkező levelek tekintetében a hatóságokkal, nemzetközi szervezetekkel és a védővel való levelezés szabályait kell alkalmazni.

Ha a külföldi elítélt kéri, hogy az illetékes külképviselet tagja a bv. intézetben meglátogassa, részére csomagot vagy pénzt küldjön, kérelmét a bv. intézet haladéktalanul továbbítja.

A külképviselet tagjai általi látogatások vagy csomagküldések száma nem korlátozott, a látogatás időpontját – ha az nem az általános látogatási időben történik – az illetékes külképviseletnek a bv. intézet parancsnokával előzetesen egyeztetnie kell.

A külföldi elítélthez külföldről érkezett személy látogatása soron kívül is engedélyezhető.

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített